

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 216.814 van 12 december 2011
in de zaak A. 197.261/X-14.769.**

In zake : de n.v. GOEDERENBEHEER
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Dirk Lindemans
 kantoor houdend te 1000 BRUSSEL
 Keizerslaan 3
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

 het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse
 regering
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Filip Vincke
 kantoor houdend te 8580 AVELGEM
 Kasteelstraat 13
 bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 30 juli 2010, strekt tot de
nietigverklaring van het besluit van 22 april 2010 van de Vlaamse minister van
Leefmilieu, Natuur en Cultuur houdende onteigening bij hoogdringende
omstandigheden ten algemene nutte van onroerende goederen gelegen op het
grondgebied van de gemeente Grimbergen en de stad Vilvoorde, aan de rand van
het Tangebeekbos.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord
ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord
ingediend.

Eerste auditeur Eric Lancksweerdts heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verwerende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 14 oktober 2011.

Staatsraad Jan Clement heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Michelle Daelemans, die loco advocaat Dirk Lindemans verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Filip Vincke, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Eric Lancksweerdts heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Bij het bestreden besluit van 22 april 2010 van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur wordt besloten in een eerste artikel dat – “in toepassing van artikel 41, § 1 van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, zoals gewijzigd tot op heden, en in toepassing van art. 92 van het bosdecreet van 13 juni 1990, zoals tot op heden gewijzigd” – het algemeen belang en het natuurbehoud, de onmiddellijke inbezitneming vorderen, voor rekening van het Vlaamse Gewest, van de percelen “aangeduid op het als bijlage 1 gevoegde plan, met een totale oppervlakte van 9 ha 17 a 21 ca, en vermeld in de bijlage 2”. In een tweede

artikel van dat besluit wordt besloten dat “dienvolgens (...) de procedure bij hoogdringende omstandigheden, voorzien bij de wet van 26 juli 1962 betreffende de rechtspleging bij hoogdringende omstandigheden inzake onteigeningen ten algemenen nutte, inzonderheid artikel 5, op de betrokken verwerving worden toegepast”.

4. De verzoekende partij is eigenares van de percelen die in de tabel van de innemingen van het betrokken onteigeningsplan zijn vermeld als innemingen 1, 2 en 3 met een totale oppervlakte van ruim 5 ha. Het betreft meer bepaald de percelen die zijn gelegen te Grimbergen en die kadastraal bekend zijn onder sectie H, nrs. 41/w, 71/k en 72/d.

IV. Bevoegdheid van de Raad van State

Standpunt van de partijen

5. De verzoekende partij voert in haar laatste memorie aan dat de verwerende partij aan haar op 7 januari 2011 een dagvaarding heeft betekend en dat op die manier de gerechtelijke onteigeningsprocedure is ingezet voor de vrederechter van het kanton Grimbergen. Zij wijst er daarbij op dat zij, gelet op de vaste rechtspraak van de Raad van State en van het Hof van Cassatie, enkel kan vaststellen dat de Raad van State op die manier zijn bevoegdheid heeft verloren.

De verzoekende partij wijst er ook op dat de vrederechter van het kanton Grimbergen intussen uitspraak heeft gedaan in een gelijkaardige onteigeningsprocedure die was ingezet op grond van de hier bestreden onteigeningsmachtiging van 22 april 2010. Die procedure had betrekking op de onteigening van een perceel in eigendom van de konsoorten VERBRUGGEN – die de vastgoedvennootschap Goederenbeheer nv controleren – evenals twee van hun broers (inneming 5 op het onteigeningsplan). In zijn vonnis van 11 mei 2011 (rolnr. 11A61) heeft de vrederechter de onwettigheid van de hier bestreden onteigeningsmachtiging vastgesteld op grond van een schending van de wet van

29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen.

6. De verwerende partij stelt in haar laatste memorie dat intussen in februari 2011 de gerechtelijke fase is opgestart en dat de vrederechter van het kanton Grimbergen het onteigeningsbesluit onwettig heeft bevonden en niet heeft toegepast. Zij wijst erop dat het vaste rechtspraak is van de Raad van State dat, zodra de gerechtelijke fase is opgestart, de Raad van State zich onbevoegd acht.

7. Als bijlage bij een brief van 13 mei 2011 bezorgt de raadsman van de verwerende partij aan de Raad van State het vonnis van 11 mei 2011 waarvan hiervoor onder randnummer 5 sprake is. In de brief stelt de verwerende partij dat in deze onteigeningszaak blijkbaar de gerechtelijke fase was opgestart, dat het tot een uitspraak is gekomen en dat zij meent dat de Raad van State zich niet meer bevoegd zal achten of dat toch op zijn minst het auditoraat de vraag zal stellen of de verzoekende partij nog belang heeft bij de zaak.

8. De verzoekende partij bezorgt op 26 september 2011 een brief aan de Raad van State waarin zij het volgende vermeldt:

“Ik verwijs naar het bericht van vaststelling van deze zaak op zitting van 14 oktober a.s. om 9.30 uur. Ik verwijs verder ook naar de laatste memorie die ik heb ingediend voor Goederenbeheer. In die laatste memorie werd verwezen naar een vonnis van 11 mei 2011 van de Vrederechter van Grimbergen met betrekking tot de in deze zaak bestreden onteigeningsmachtiging, maar voor een ander(e) eigendom.

Inmiddels is ook uitspraak gedaan in de onteigeningsprocedure ingezet door het Vlaamse Gewest tegen Goederenbeheer, waarover de huidige betwisting gaat.

Omwille van de inhoud van het vonnis van 11 mei 2011 heeft het Vlaamse Gewest afstand gedaan van de procedure. Ik stuur u als bijlage een kopie van dat vonnis van 29 juni 2011.

Voor de goede orde meld ik u nog wel dat in het vonnis bij vergissing werd geacteerd dat op basis van het akkoord van partijen de verwerende partij de gerechtskosten zou dragen. Het is integendeel de eisende partij die in het raam van het akkoord omtrent de afstand de gerechtskosten ten laste heeft genomen.

Er kan een academisch allicht zeer interessante discussie worden gevoerd omtrent het herwinnen van bevoegdheid van de Raad van State ten gevolge van deze afstand. Er is immers nog geen nieuwe

onteigeningsprocedure ingesteld. Uit deze ontwikkeling blijkt echter wel dat het Vlaamse Gewest berust in de vaststelling dat de bestreden onteigeningsmachtiging de wettigheidstoets niet kan doorstaan. (...).”.

Beoordeling

9. Krachtens de bepalingen van de wet van 26 juli 1962 betreffende de rechtspleging bij hoogdringende omstandigheden inzake onteigeningen ten algemene nutte heeft de vrederechter, wanneer de onteigenaar de vordering tot onteigening bij hem heeft ingeleid, als opdracht de voor de onteigening vereiste besluiten van de onteigenende overheid zowel op hun interne als op hun externe wettigheid te toetsen. Die bevoegdheid van de justitiële rechter sluit de bevoegdheid van de Raad van State uit om kennis te nemen van een beroep tot nietigverklaring van die handelingen indien dat beroep is ingesteld door de onteigende. Deze bevoegdheidsuitsluiting geldt vanaf de dagvaarding om voor de justitiële rechter te verschijnen en ten aanzien van de personen die tot die procedure toegang hebben. Zij geldt ook voor het beroep tot nietigverklaring dat bij de Raad van State is ingesteld vooraleer de zaak bij de vrederechter aanhangig werd gemaakt.

Het beroep is niet ontvankelijk.

Gelet op de omstandigheden van de zaak past het om de kosten ten laste te leggen van de verwerende partij.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van twaalf december 2011, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Roger Stevens,	kamervoorzitter,
Johan Bovin,	staatsraad,
Jan Clement,	staatsraad,
bijgestaan door	
Silvan De Clercq,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Silvan De Clercq

Roger Stevens